

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1197

13.12.2021

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Erstatningsoppgjør etter brann – manglende innboforsikring – fal. § 2-1.

Sikrede flyttet sine forsikringer til selskapet i 2014 etter et besøk av selskapets representant. Etter at sikredes fritidsbolig brant ned til grunnen i 2020, oppdaget sikrede at det ikke var tegnet innboforsikring på fritidsboligen. Sikrede anførte at det forelå et brudd på selskapets informasjonsplikt, og at selskapet hadde handlet uaktsomt når det ikke ble påsett at forsikringsavtalen som ble tegnet hos selskapet også omfattet innboforsikring på fritidsboligen. Selskapet avviste sikredes krav og viste blant annet til selskapet siden 2014 årlig hadde sendt ut forsikringsbevis hvor dekningene var spesifiserte uten at sikrede hadde reklamert, eller opplyst at de ønsket innboforsikring. Nemnda kom til at selskapet ikke hadde brutt informasjonsplikten.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: sikredes krav om erstatning kr 200 000, med tillegg av forsinkelsesrente, samt dekning av advokatkostander på kr 93 109 inkl. mva.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for manglende innboforsikring ved fritidsbolig etter brannskader.

Sikrede tegnet forsikring i selskapet 5.3.14. I forsikringsavtalen fra 2014 med underpunkt "*Forsikringsbevis/ viktig informasjon*" fremgikk:

SJEKK AT ALT STEMMER

Forsikringsbeviset er en bekreftelse på forsikringsavtalen som er inngått. Forsikringsbeviset er basert på de opplysningene du har gitt. Det er derfor viktig at du kontrollerer at innholdet er riktig. Er noe uklart, uteglemt eller feil, må du kontakte oss så snart som mulig.

Selskapet sendte årlig ut forsikringsbevis med oversikt over hva som var forsikret. Av forsikringsbeviset som gjaldt fra 5.3.14 fremgikk det at avtalen omfattet to biler, en snøscooter, en reise ekstra, et hus, et fritidshus og hussopp.

I forsikringsdokumentene utstedt 30.1.20 var det oppgitt følgende:

Forsikringsbevis med vilkår for hver forsikring

Her finner du spesifikasjon av pris og forutsetninger som gjelder for hver forsikring. Du finner også sikkerhetsforskrifter og vilkår for hver forsikring.

Under "*Forsikringsbevis/Viktig informasjon*" var det inntatt samme punkt som nevnt over, "*Sjekk at alt stemmer*", med samme ordlyd som i 2014.

I forsikringsbeviset fremgikk det at avtalen bl.a. omfattet "*Fritidshus fullverdi*". Det var også opplyst følgende:

Du kan ha mulighet for å velge en bedre dekning

Vær oppmerksom på at vi kan tilby mer omfattende dekninger enn det du har valgt. Hvis du vil vite mer om hva som kan dekkes i tillegg, kan du se hele vårt tilbud på tryg.no. Du kan også ringe en av våre rådgivere på telefon XXX for å få vite mer.

Ifølge sikrede var selskapets representant på besøk hos sikrede før forsikringene ble flyttet til selskapet. Selskapets representant påtok seg ifølge sikrede å videreføre eksisterende forsikringer, inkludert innboforsikring med forsikringssum på kr 200 000 på fritidsboligen.

Sikredes fritidsbolig brant ned til grunnen 22.7.20. Det ble da avdekket at forsikringen ikke omfattet innboforsikring for fritidsboligen.

I skaderapport av 24.7.20 fremgikk følgende:

ANNET:

Forsikringstaker byttet i 2014 forsikringsselskap fra KLP til Tryg forsikring. I den forbindelse hadde de besøk av en agent/selger som representerte Tryg forsikring. Forsikringstaker opplyser om at de helt siden den tid har vært i god tro om at også innboforsikringen var flyttet over. Det viser seg nå at det ikke er dekning for innbo hos noen selskaper. Forsikringstaker jobber videre med problemstillingen for å prøve å finne ut av dette. Situasjonen er fortvilet for pensjonistparet.

Sikrede klaget den 24.9.20 og ba selskapet om å ordne opp i feilen fra selskapets side som førte til at innboforsikringen ikke ble flyttet over. Selskapet avslo sikredes klage ved e-post av 7.2.21.

Sikrede har fremlagt forsikringsavtalen de hadde i KLP før forsikringene ble flyttet til Tryg.

Sikrede krever dekning for brannskade på innbo og anfører at selskapet har brutt sin informasjonsplikt, jf. fal. § 2-1 og Rt. 2003 s. 1524. Selskapet handlet uaktsomt da det ikke ble påsett at forsikringsavtalen som ble tegnet hos selskapet også omfattet innboforsikring på fritidsboligen. Sikrede ble ikke gitt tilstrekkelig klare opplysninger om at innbodekning ikke var tegnet. Det må tas hensyn til at sikrede er forbruker og selskapet er den profesjonelle part. Videre må det hensyntas at det ble utført et oppsøkende salg, og at det var selskapet selv som påtok seg ansvaret for å si opp den eksisterende forsikringen i KLP, jf. FinKN 2012-001, 2012-646 og 2011-390. Forsikringsoversikten fra KLP viste også at utgangspunktet var at forsikring av fritidshus også skulle omfatte forsikring av innbo.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har tegnet innboforsikring. Selskapet har siden 2014 årlig sendt ut forsikringsbevis hvor dekningene var spesifisert, uten at sikrede hadde reklamert eller opplyst at de ønsket innbodekning. Selskapet avviser videre at det forelå forhold på selskapets side som hadde ført til at innboforsikring ikke var tegnet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for brudd på informasjonsplikten.

Selskapet har ifølge fal. § 2-1 informasjonsplikt ved avtaleinngåelsen:

I forbindelse med tegningen av en forsikring skal selskapet i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at forsikringstakeren kan vurdere forsikringstilbudet. Herunder skal det gi opplysninger om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring, om alternative dekningsformer og om tilleggsdekninger som det markedsfører

Spørsmålet er her om selskapet hadde plikt til å informere sikrede om at forsikringen ikke omfattet innboforsikring. Innboforsikringen er en separat forsikring og kan ikke sees som en vesentlig begrensning i sikredes forsikringer og heller ikke som en tilleggsforsikring. Spørsmålet blir derfor om selskapet har lagt forholdene til rette for at forsikringstakeren kunne vurdere forsikringstilbudet.

Sikrede har vist til Rt. 2003 s. 1524 som støtte for at selskapet har handlet uaktsomt. Høyesterett hadde her bl.a. følgende uttalelse om informasjonsplikten etter fal. § 2-1:

... omfanget av selskapets informasjons- og rådgivningsplikt også ved skadeforsikring må bero på de konkrete forhold – hvilket behov bedriften gir til kjenne, partenes ulike posisjon og profesjonalitet, deres innsikt i forsikringsforhold mv.

Den konkrete saken for Høyesterett gjaldt spørsmål om yrkesskadedekning, som er preseptorisk for næringsdrivende. Saken gjaldt en liten bedrift uten forsikringskunnskap, og i en slik situasjon er det nærliggende å pålegge selskapet en plikt til å informere særlig om preseptoriske forsikringsordninger som man ikke kan være sikker på at kunden kjenner til. Nærværende sak gjelder innboforsikring, som de sikrede etter det opplyste hadde hatt i tidligere selskap. Det var derfor ikke noe spesielt grunnlag for selskapet til å opplyse om dette under avtaleinngåelsen.

Sikrede anfører at selskapet gjorde en feil da innboforsikringen ikke ble videreført i forbindelse med at forsikringen ble flyttet fra KLP til Tryg. Dette avvises av selskapet. Det er umulig for nemnda å ta stilling til hva som ble sagt mellom partene i forbindelse med tegning og det er derfor ikke mulig å avgjøre om selskapet ved en feil unnlot å videreføre innboforsikringen. Det er derfor heller ikke mulig å avgjøre om selskapet skulle informert sikrede om dette i oversendelsesbrevet. Hvis selskapet unnlot å videreføre innboforsikringen etter anmodning fra sikrede, var det ikke grunnlag for å si noe mer om dette.

Nemnda har imidlertid i en rekke saker lagt til grunn at sikrede har plikt til å lese forsikringsbeviset og reklamere om han mener det ikke stemmer med hans dekningsbehov, jf. bl.a. FinKN 2021-134, 2020-525 og 2019-592 med henvisning til NOU 1983:56 s. 53 hvor lovutvalget sier:

Det kan imidlertid tenkes at det oppstår en misforståelse, at agenten gjør en feil under utfyllingen, eller at feilen oppstår under den videre behandling av dokumentene i selskapet. Forsikringstakeren må ha plikt til å lese nøye gjennom tilsagnet, og si fra dersom han mener at det ikke stemmer med det som er avtalt. Selv om bestemmelsen ikke inneholder noen uttrykkelig reklamasjonsregel, må det følge av vanlige avtalerettslige prinsipper at forsikringstakeren innen rimelige grenser blir bundet av ordlyden i forsikringstilsagnet dersom han ikke reklamerer uten ugrunnet opphold.

Selskapet har ikke mulighet for å oppdage en slik feil uten at det får informasjon fra sikrede, mens sikrede lett vil fange opp feilen om han leser gjennom forsikringsbeviset, jf. FinKN 2020-525. Forsikringsbeviset inneholder også et eget avsnitt med "Sjekk at alt stemmer" som sier at sikrede må kontakte selskapet om det er noe som er "uklart, uteglemt eller feil". Sikrede hadde som nevnt tidligere hatt innboforsikring for fritidsboligen, og det fremgikk av forsikringsbeviset fra KLP at innboforsikring var en særlig dekning som var angitt i egen linje på forsikringsoversikten. Det hadde vært enkelt for sikrede å sjekke om alle dekningene var med på det nye forsikringsbeviset og dermed oppdage at linjen med innboforsikring manglet, mens selskapet ikke hadde noe særlig grunnlag for å fange opp dette.

I Rt. 2003 s. 1524 ble selskapet delvis ansvarlig for manglende opplysninger om yrkesskadeforsikring. Men her sier Høyesterett i avsnitt 31:

I utgangspunktet hadde ikke anleggssenteret noen grunn til å tro at Storebrands tilbud ikke ville omfatte yrkesskadeforsikring. Tvert imot hadde bedriften all grunn til å regne med det motsatte. Med dette utgangspunktet var det, slik tilbuds brevet av 14. mars 1995 var utformet, ikke nærliggende for anleggssenteret å tenke seg at yrkesskadeforsikring ikke var omfattet. Riktignok var ikke slik forsikring uttrykkelig nevnt i tilbudet, men de betegnelser som var brukt – næringslivsforsikring, bedrifts- og produktansvar – kunne av en forsikringstaker, som i likhet med anleggssenteret ønsket tilbud for sitt samlede forsikringsbehov, lett forstås som omfattende også yrkesskade. Dette understrekes etter min mening av opplysningsskjemaet Produktfakta Bedriftsforsikring som bedriften mottok, og som inneholder en oversikt over dekningsomfanget. Skjemaet angir under overskriften "Hva er forsikret" blant annet "Ansvarsforsikring. Skade voldt under utøvelse av næringsvirksomhet". For begrensninger i dekningen vises her til "pkt. E i

vilkårene" uten at det er fremlagt dokumentasjon som viser hva dette refererer seg til. Storebrands prosessfullmektig har i skranken opplyst at punkt E 2.12 samsvarer med de fremlagte vilkår punkt 8.2.12 der det slås fast at selskapet ikke svarer "for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet". Det dreier seg om en ansvarsbegrensningsklausul plassert blant detaljerte og svært omfattende vilkår som forsikringsselskapene er vel kjent med at forsikringstakere i sin alminnelighet finner nokså utilgjengelige. Når situasjonen er som i denne sak, der anleggssenteret hadde all grunn til å regne med at pliktig yrkesskadeforsikring ville være omfattet av tilbudet, og dette ikke klart tilkjennega noe annet, kan det etter min mening ikke rettes noen større bebreidelse mot bedriften for ikke å ha gjennomgått vilkårene med en slik eventualitet for øye

I nærværende sak fremgår det derimot som nevnt klart av forsikringsbeviset at forsikringen omfattet "bygning", men at "innbo", i motsetning til det tidligere beviset, ikke var nevnt på egen linje. Sondringen mellom "bygning" og "innbo" er brukt i alle selskaper og burde være alminnelig kjent. Nemnda mener derfor forsikringsbeviset i denne saken adskiller seg klart fra forsikringsbeviset i dommen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).